

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – Οικονομία, Βιωσιμότητα, και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	800146	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ, και ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclasse.panteion.gr/courses/TMI289/		

2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα θα παρέχει ένα απλό και ευρύ πλαίσιο για την κατανόηση της σύνθετης διασύνδεσης μεταξύ οικονομικής δραστηριότητας, βιωσιμότητας, και Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Αυτό το μάθημα θα αποτελέσει επίσης ένα καλό υπόβαθρο για μεταπτυχιακές σπουδές σε θεματικούς τομείς όπως οικονομική πολιτική, βιώσιμη ανάπτυξη, οικονομική περιβάλλοντος, και διαχείριση πόρων.</p>

Οι φοιτητές, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της διδασκαλίας του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν τη διασύνδεση μεταξύ οικονομικής δραστηριότητας και βιωσιμότητας.
- Να κατανοούν τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και τη σημασία τους για την παγκόσμια οικονομία.
- Να αναλύουν τις σχετικές με τη βιωσιμότητα οικονομικές έννοιες και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις διαφορετικών κλάδων και καταναλωτικών συμπεριφορών.
- Να κρίνουν τη βιωσιμότητα της οικονομικής δραστηριότητας με βάση διάφορα μέτρα.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της περιβαλλοντικής, κοινωνικής, και οικονομικής δικαιοσύνης στη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Να εφαρμόζουν τα ερευνητικά και αναλυτικά εργαλεία που μαθαίνουν στο μάθημα για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας σε διάφορα κείμενα και νόμους.
- Να προτείνουν πολιτικές και οικονομικά μέτρα για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Να αναπτύσσουν κριτική σκέψη σχετικά με τις προκλήσεις και τις δυνατότητες για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.
- Να ενσωματώνουν τη βιωσιμότητα στην επαγγελματική και προσωπική τους ζωή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Διερευνητική μάθηση
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον και στα μη ανθρώπινα ζώα

3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη διασύνδεση μεταξύ της οικονομικής δραστηριότητας και της βιωσιμότητας, εστιάζοντας στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Μέσα από την ανάλυση θεμελιωδών οικονομικών αρχών, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και παγκόσμιων προκλήσεων, οι φοιτητές θα κατανοήσουν πώς η οικονομία μπορεί να προωθήσει ένα βιώσιμο επίπεδο ευημερίας και μια καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους.

Βασικές Ενότητες:

1. **Ο Στόχος της Οικονομικής Δραστηριότητας:** Εξετάζεται η παραγωγή αγαθών και η σχέση της με την ευημερία (την ευτυχία; την «καλή ζωή»);, καθώς και η δυνατότητα δημιουργίας δίκαιων και ειρηνικών κοινωνιών με έμφαση στην εισοδηματική, διαγενεακή, και περιβαλλοντική δικαιοσύνη.
2. **Οικονομικές έννοιες:** Παρουσιάζονται οι έννοιες της σπανιότητας, των παραγωγικών δυνατοτήτων, της αποτελεσματικότητας, της σπατάλης, της υπερκατανάλωσης, των αρνητικών εξωτερικοτήτων, και των επιδοτήσεων με σκοπό να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία για την κατανόηση των θεμάτων βιωσιμότητας. Μελέτες περίπτωσης: Ανισότητες. Διαφθορά. Μη μεταδιδόμενα νοσήματα.
3. **Βιωσιμότητα και Οικονομία:** Διερευνάται κατά πόσο το ΑΕΠ μπορεί να μετρήσει τη βιωσιμότητα του οικονομικού συστήματος, τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της βιώσιμης οικονομικής δραστηριότητας, και αναλύεται η αντίστροφη σχέση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης και του πληθυσμού, καθώς και οι διάφορες παραλλαγές της «βιώσιμης ανάπτυξης». Μελέτη περίπτωσης: Κλιματική αλλαγή.
4. **Η Κατάσταση του Πλανήτη:** Παρουσιάζεται η τρέχουσα κατάσταση του πλανήτη (κλιματική αλλαγή, χρήσεις γης, υποβάθμιση εδαφών, ρύπανση υδάτων, κ.ά.) και οι προβλέψεις για το μέλλον, αναδεικνύοντας τις οικονομικές δραστηριότητες που επιβαρύνουν το περιβάλλον περισσότερο.
5. **Πλανητική Υγεία:** Εισάγεται ο όρος «πλανητική υγεία» και η σημασία του για την οικονομία και τη βιωσιμότητα, εξετάζοντας τις διασυνδέσεις μεταξύ ανθρώπινης υγείας, οικοσυστημάτων, και οικονομικής δραστηριότητας.
6. **Μια πιο συμπεριληπτική δικαιοσύνη:** Εξετάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα έναντι των δικαιωμάτων της φύσης και των μη ανθρώπινων ζώων. Μελέτη περίπτωσης: Η αρμονική συνύπαρξη των ανθρώπων με τα ελεύθερα ζώα.
7. **Μέτρηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων:** Παρουσιάζονται το οικολογικό αποτύπωμα, τα πλανητικά όρια, και άλλοι δείκτες, και μετά αναλύεται ο μύθος της αποσύνδεσης των οικονομικών δραστηριοτήτων από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Μελέτες περίπτωσης: Ανακύκλωση. Τεχνολογία. Απανθρακοποίηση (decarbonization). Κυκλική οικονομία. Local vs Plant-based foods.
8. **Κλάδοι Παραγωγής και Βιωσιμότητα:** Παρουσιάζεται η σχετική επίπτωση κλάδων παραγωγής (όπως η ενέργεια, η κτηνοτροφία, ο τουρισμός, η χημική βιομηχανία) στη βιωσιμότητα.
9. **Καταναλωτική Συμπεριφορά και Βιωσιμότητα:** Εξετάζονται η υπερκατανάλωση, η σπατάλη, τα πρότυπα κατανάλωσης, και ο ελιτισμός στις καταναλωτικές επιλογές (με μελέτες περίπτωσης) καθώς και η σημασία της εκπαίδευσης για τη βιωσιμότητα. Μελέτες περίπτωσης: Προϊόντα προσωπικής περιποίησης για εφήβους. Ένδυση και υπόδηση. BPA και Teflon.
10. **Η βιώσιμη οικονομία:** Αναλύεται η δυνατότητα ύπαρξης μιας βιώσιμης οικονομίας, η μείωση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης χωρίς μείωση του επιπέδου ζωής, και η σημασία της σταθερής οικονομίας, μαζί με τον κρίσιμο ρόλο του κράτους και των θεσμών.
11. **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης 2030 – Συμπεράσματα:** Εξετάζεται η βιωσιμότητα και η εφικτότητα των ΣΒΑ, οι αναγκαίες αλλαγές για την επίτευξή τους, οι οικονομικοί πόροι που απαιτούνται, και η ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις εταιρικές στρατηγικές και τις κρατικές πολιτικές.

4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Εξ αποστάσεως για ανοικτές διαλέξεις με ευρεία συμμετοχή (π.χ. με καλεσμένους από ξένα πανεπιστήμια), διαλέξεις με συνεργασία, και για επίδειξη online εργαλείων (π.χ. χρήση ChatGPT, online βιβλιογραφικών πηγών, πηγών δεδομένων, εργαλείων διαχείρισης βιβλιογραφίας) • Εξ αποστάσεως σε περιόδους έκτακτων συνθηκών 											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε.. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων, υπολογιστικών φύλλων και κειμενογράφου για την προετοιμασία και παρουσίαση εργασιών. • Ανεύρεση ποσοτικών στοιχείων σε βάσεις δεδομένων (SDG Dashboard, World Bank, FAO, κ.ά.) και εξαγωγή σχέσεων και συμπερασμάτων μέσω ανάλυσης δεδομένων. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην ανάλυση δεδομένων και τη δημιουργία γραφικών παραστάσεων για την υποστήριξη επιχειρημάτων σε παρουσιάσεις και εκθέσεις. • Αναζήτηση και αξιολόγηση εκθέσεων επίσημων οργανισμών και έγκυρων πηγών (UN, FAO, WHO, Our World in Data, SDG Dashboard, IHME, NOAA, κ.ά.) για την υποστήριξη ακαδημαϊκών εργασιών. • Χρήση γλωσσικών μοντέλων βασισμένων σε τεχνητή νοημοσύνη (π.χ. ChatGPT, Bing, Consensus AI) για αναζήτηση πληροφοριών, σύνοψη μεγάλων εκθέσεων, και δημιουργία αρχικών σχεδίων εργασιών. • Αξιολόγηση απαντήσεων γλωσσικών μοντέλων με βάση την επιστημονική βιβλιογραφία και κριτική σκέψη. • Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας σε διάφορες πηγές δεδομένων (Scopus, PubMed, Cochrane Reviews, Google Scholar, ResearchGate, κ.λπ.) για την ενίσχυση της επιστημονικής τεκμηρίωσης. • Χρήση πλατφορμών διαχείρισης μαθημάτων (π.χ. Google Classroom) για την επικοινωνία, την ανάρτηση υλικού και την ανάθεση εργασιών. • Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ηλεκτρονικών πλατφορμών με φοιτητές και καθηγητές για διευκρινίσεις, συζητήσεις, και συνεργασίες σχετικά με το μάθημα. • Χρήση διαδικτυακών εργαλείων για τη συνεργασία σε ομαδικά έργα (π.χ. Google Drive, Zoom). 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>48</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασιών και παρουσιάσεων</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>96</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος (30 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>180</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	48	Εκπόνηση εργασιών και παρουσιάσεων	36	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο μαθήματος (30 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	180	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
Διαλέξεις	48											
Εκπόνηση εργασιών και παρουσιάσεων	36											
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	96											
Σύνολο μαθήματος (30 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	180											

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>50% Μικρές εργασίες αναζήτησης, σύνθεσης, και ερμηνείας δεδομένων από έγκυρες πηγές (SDG Dashboard, World Bank, FAO, Global Footprint Network, IHME, Our World in Data, κ.λπ.)</p> <p>50% Εξετάσεις Τέλους Εξαμήνου με ανοικτά βιβλία και σημειώσεις</p> <p>(bonus) 20% Συμμετοχή και Παρουσιάσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου</p>

5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Βιβλίο [112695400]: Σώζοντας τον πλανήτη, Λιανός Θεόδωρος, Ψειρίδου Αναστασία 2. Βιβλίο [68389430]: Μεγέθυνση και ανάπτυξη, Thirwall A. 3. Βιβλίο [94645243]: Οικονομική της Ανάπτυξης, Sadoulet Elisabeth, De Janvry Alain, επιμ. Ψαλτόπουλος Δ., Στοφόρος Χ 4. Βιβλίο [2855]: Οικονομική Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Κωνσταντίνος Μπίθας 5. Βιβλία [22702] Διαχείριση του περιβάλλοντος, Επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη. Έκδοση: 2η έκδ./2003 Συγγραφείς: Καρβούνης Σωτήρης Κ., Γεωργακέλλος Δημήτριος Α. Διαθέτης (Εκδότης): ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ 6. Βιβλία [114025179] Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη. Έκδοση: 1/2023. Συγγραφείς: Τσιάρας Στέφανος, Τσιρούκης Αχχιλεύς. Διαθέτης (Εκδότης): ΚΑΛΛΙΠΟΣ Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις 7. Sachs, Jeffrey. "The Age of Sustainable Development." Columbia University Press, 2015. 8. Raworth, Kate. "Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist." Chelsea Green Publishing, 2017. 9. Jackson, Tim. "Prosperity Without Growth: Foundations for the Economy of Tomorrow." Routledge, 2016.

10. Walker, Julia, Alma Pekmezovic, and Gordon Walker. "**Sustainable Development Goals: Harnessing Business to Achieve the SDGs through Finance, Technology and Law Reform.**" Wiley, 2019.